Lieta Nr.1A20 0013 17/12

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

2017.gada 24.maijā

Liepājas tiesa
tiesnese Maija Jansone

izskatot rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietu par SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 150.^{3} panta sakarā ar SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" sūdzību par Rīgas domes Administratīvās komisijas (turpmāk – iestādes) 2017.gada 24.janvāra lēmumu Nr.D57-AK-17-4-26,

K o n s t a t ē j a :

2016.gada 2.decembrī Rīgas pilsētas Īres valdes loceklis SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu CB Nr.025509, kurā 2016.gada 25.oktobrī laika posmā no plkst.13:00 līdz plkst.13:20 konstatēja, ka īrniekam /adrese/ netiek sniegti pamatpakalpojumi – aukstais ūdens, sadzīves atkritumu izvešana, līdz ar to pārkāpts likuma "Par dzīvojamo telpu īri "11.^{3} panta pirmās daļas 1.punkts un septītā daļa.

Ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 24.janvāra Lēmumu Nr.D57-AK-17-4-26 SIA "KURZEMES NAMU APSAINIEKOTĀJS" saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 150.^{3} panta, uzliekot naudas sodu 2000 EUR.

2017.gada 6.martā Liepājas tiesā saņemta SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" 2017.gada 23.februāra Sūdzība par minēto lēmumu un 2017.gada 10.martā ierosināta administratīvā pārkāpuma tiesvedība.

SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" lūdz atcelt norādīto lēmumu vai samazināt piemērotā soda apmēru.

Ar Lēmumu pārkāpts Satversmes tiesas likuma 32.panta otrā daļa, saskaņā ar kuru Satversmes tiesas spriedums un tajā sniegtās attiecīgās tiesību normas interpretācija ir obligāta visām valsts un pašvaldību institūcijām (arī Īres valdei).

Satversmes tiesas spriedumā lietā Nr.2005-10-03 tiesa konstatēja, ka turklāt no vispārējiem tiesību principiem, tostarp varas dalīšanas principa, izriet secinājums, ka iejaukšanās tiesas darbībā nav pieļaujama. Likuma "Par tiesu varu" 11.pantā nostiprinātais aizliegums iejaukties tiesas darbībā ietver citu publiskās varas institūciju pienākumu atturēties pieņemt lēmumus jautājumos, sakarā ar kuriem tiesā jau tiek izskatīta lieta. Ja tiesā tiek izskatīts kāds strīds, tad citas institūcijas lēmumus par strīda priekšmetu var pieņemt tikai pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Secīgi Rīgas domes Administratīvajai komisijai bija jāatturas no jebkādu lēmumu pieņemšanas, kamēr tiek izskatīts strīds, kura rezultātā īres līgums, uz kura pamata tiek prasīts sniegt pamatpakalpojumus, var tikt atzīts par izbeigtu no prasības iesniegšanas dienas.

Nav tiesiski iespējama situācija, kad SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" tiek piemērota atbildība par šāda līguma neizpildi tikai tāpēc, ka augstāka instance nav spējusi pārbaudīt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2014.gada 29.decembra sprieduma lietā Nr.C28399513, ar kuru apmierināta SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" prasība par īres līguma atzīšanu par izbeigtu un izlikšanu no dzīvojamās telpas bez citas dzīvojamās platības ierādīšanas, likumību saprātīgā termiņā. Vairāk kā divi gadi vienai instancei lietā, kas saistīta ar īres tiesiskajām attiecībām nav uzskatāms par saprātīgu termiņu.

Rīgas domes Administratīvā komisija tiesai paskaidrojumus par sūdzību nav sniegusi.

M o t ī v u daļa

Izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus to savstarpējā saistībā, tiesa uzskata, ka iestādes lēmums ir pamatots un sūdzība noraidāma.

Tiesa nekonstatē APK 289.^{12} panta pirmajā daļā noteiktos obligātos apstākļus iestādes lēmuma atcelšanai.

Saskaņā ar APK 289.^{13} panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtajā motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Pārbaudot un izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, pārsūdzētajā lēmumā ietverto pamatojumu un SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" sūdzību, tiesa atzīst, ka Iestādes 2017.gada 24.janvāra lēmumā Nr.D57-AK-17-4-26 ietvertais pamatojums ir pareizs, argumentēts un pilnīgi pietiekams, tādēļ tiesa pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai, papildus uzsverot sekojošo.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 150.^{3} pantā paredzēta atbildība par pamatpakalpojumu nesniegšanu dzīvojamās telpas īrniekam, ja likums nosaka pienākumu sniegt šādus pakalpojumus.

Rīgas pilsētas Īres valdes loceklis SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" (reģ. Nr.42103066916) 2016.gada 2.decembrī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu CB Nr.025509, kurā 2016.gada 25.oktobrī laika posmā no plkst.13:00 līdz plkst.13:20 konstatēja, ka īrniekam /adrese/, netiek sniegti pamatpakalpojumi - aukstais ūdens, sadzīves atkritumu izvešana, līdz ar to ir pārkāpts likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.^{3} panta pirmās daļas l.punkts un septītā daļa.

Izskatot lietu, Iestāde secinājusi, ka:

/pers. E/ 2016.gada 30.septembrī ar pieteikumu vērsās Rīgas pašvaldības policijā, lūdzot palīdzību, jo dzīvo /adrese A/, dzīvoklim ir patvaļīgi atslēgta elektrība. Lūdz sodīt atbildīgo personu. Rīgas pašvaldības policijas pārvalde pieteikumu ar pārējiem procesuālajiem dokumentiem 2016.gada 6.oktobra pavadvēstulē Nr.6-10/RPKR-16-3373-ap pārsūtīja Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Īres valdes nodrošinājuma nodaļai (turpmāk - Īres valde) pēc piekritības.

Kā izriet no lietā esošās Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs A/izdrukas, nekustamais īpašums /adrese B/, kura sastāvā ir četras dzīvojamās mājas, ir SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" īpašumā.

Lietā ir 2000.gada 16.novembra Dzīvojamās telpas īres līgums Nr.472/95722 (turpmāk - īres līgums), kura līgumslēdzējpuse - īrnieks ir /pers. F/. Īres objekts - dzīvojamā telpa /adrese/. Īres līguma 1.2.punktā ir atrunāts, ka dzīvojamās telpās ir ūdensvads. Īres līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku un lietā nav informācija par īres līguma spēkā neesamību.

Kā izriet no lietā esošās Rīgas domes Administratīvās inspekcijas 2016.gada 31.oktobrī sniegtās informācijas Nr.RDAI-16-1158-dv, uz zemesgabala /adrese/, esošajām ēkām numuru zīmes neatbilst Valsts adrešu reģistra datiem, savukārt no vēstules konteksta ir iespējams secināt, ka uz zemesgabala /adrese/ (kadastra numurs /numurs B/) ir dzīvojamās mājas ar sekojošām adresēm - /adrese//adrese//adrese/ un /adrese/. Tāpat no Valsts zemes dienesta publiski pieejamās informācijas interneta vietnē www.kadastrs.lv, ir iespējams secināt, ka adreses /adrese B/, vēsturiskais ēkas numurs bija /adrese/, kā arī nekustamā īpašuma /adrese C/, (īres objekts) kadastra apzīmējums ir 0100 063 0165 004, par ko lietā nav strīds. Ievērojot minēto, ir iespējams secināt, ka izskatāmās lietas ietvaros esošais īres objekts ir /adrese/ (vēsturiski /adrese/), par ko lietā nav strīds.

Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.pants nosaka, ka, ja dzīvoklis pāriet citas personas īpašumā, jaunajam īpašniekam ir saistoši iepriekšējā īpašnieka noslēgtie dzīvojamās telpas īres līgumi.

Ievērojot lietā esošo īres līgumu un likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.pantā noteikto, Komisija atzīst, ka starp līgumslēdzējpusi (īrnieku) un patreizējo dzīvojamās ēkas īpašnieci SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" pastāv īres tiesiskās attiecības attiecībā uz dzīvojamo telpu /adrese/, izīrēšanu, un SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" atzīstams par izīrētāju likuma "Par dzīvojamo telpu īri" izpratnē.

Kā izriet no Rīgas pilsētas Īres valdes 2016.gada 25.oktobra vietas apskates protokola Nr.DMVI-16-125-akt, veicot apskati dzīvojamās telpās /adrese/, konstatēts, ka, atverot ūdens krānu, ūdens netek, netiek veikta sadzīves atkritumu izvešana, jo konteineri nav uzstādīti. Uz mājas fasādes ir numurzīme "/adrese/". Izīrētājs vai tā pārstāvis uz vietas apskati nav ieradies.

Pie administratīvās atbildības saucamā persona Īres valdei 2016.gada 21.oktobrī sniegusi paskaidrojumu par vietas apskati /adrese/, norādot, ka neskatoties uz faktu, ka 2015.gada 5.maijā visiem zināmajiem dzīvokļu /adrese D/ un 102 iemītniekiem tika nosūtīti paziņojumi par īpašuma lietošanas maksu, joprojām neviens no nama dzīvokļu iemītniekiem nav veicis nevienu īres maksas maksājumu par laika periodu no 2013.gada 11.novembra, atbilstoši iemītniekiem saistošajiem īres līgumiem, vai mēģinājis sazināties ar SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS", vai tā pārstāvjiem, tādējādi atkārtoti apstiprinot faktu, ka starp pusēm nepastāv īres attiecības, un iemītnieki apzināti rada kaitējumu SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS", bez jebkāda pamata izmantojot īpašumu. Starp /pers. E/ un SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" ir strīds, kurš tiek risināts tiesā (tiesvedības numurs C28399513). Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija apmierināja SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" prasību pret /pers. E/ un /pers. I/ par īres līguma atzīšanu par izbeigtu un izlikšanu no dzīvojamās telpas bez citas dzīvojamās platības ierādīšanas. Ja atbildētāji nebūtu iesnieguši kasācijas sūdzību, tiesas spriedums būtu stājies spēkā. Pamatojoties uz Satversmes tiesas spriedumā lietā Nr.2005-10-03 konstatēto un Administratīvā procesa likuma 91.pantu, lai panāktu taisnīgāku rezultātu lietā, tiek izteikts lūgums izbeigt vai apturēt uzsākto lietvedību līdz spēkā stāsies nolēmums lietā Nr.C28399513.

Lietā esošajā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2014.gada 29.decembra spriedumā lietā Nr.C28399513 aprakstošās daļas 1.punktā minēts: "Prasības pieteikumā norādīts, ka starp prasītāju un atbildētāju /pers. E/ (pirms uzvārda maiņas - Babenko) pastāv īres tiesiskās attiecības un atbildētāja īrē dzīvojamās telpas /adrese/, pamatojoties uz 2000.gada 16.novembra dzīvojamās telpas īres līgumu Nr.472/95722." Ievērojot citējuma saturu, Komisija secina, ka lietā nav strīds, ka starp pusēm (SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" un /pers. E/) pastāvēja īres attiecības, tāpat nav strīds, ka /pers. E/ uzvārds uz īres līguma slēgšanas brīdi bija Babenko.

Iestāde, vērtējot izteiktā lūguma saturu, norāda, ka tas nav apmierināms, jo civiltiesiskā kārtā tiek skatīts jautājums par īres attiecību izbeigšanu, nevis pamatpakalpojumu nesniegšanu situācijā, kad pamatpakalpojuma sniegšana ir likumiski noteikta.

LAPK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" $11.^3$ panta pirmās daļas 1.punkts definē pamatpakalpojumus, kurus dzīvojamās telpas lietošanas laikā saņem īrnieks un, kas ir nesaraujami saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu - apkure, aukstais ūdens, kanalizācija un sadzīves atkritumu izvešana. Minētā panta septītā daļa nosaka, ka: "Izīrētājs vai pakalpojumu sniedzējs nav tiesīgs nesniegt (pārtraukt vai neuzsākt) šā panta pirmās daļas 1.punktā minētos pamatpakalpojumus, ja īrniekam nav šo pakalpojumu apmaksas parādu. (..)". Ņemot vērā minēto, Komisija atzīst, ka pamatpakalpojumu (aukstā ūdens padeve un sadzīves atkritumu izvešana) sniegšanas pienākums izīrētājam izriet no likuma „Par dzīvojamo telpu īri" un lietā nav ziņu, ka īrniecei būtu izveidojies tieši (tiesas akcents) aukstā ūdens un sadzīves atkritumu izvešanas pakalpojuma apmaksas parāds.

Pie administratīvās atbildības saucamā persona lietā nav sniegusi skaidrojumu, kādēļ situācijā, kad nolēmums civiltiesiskā strīdā procesuāli nav stājies spēkā, netiek faktiski pildīts tiesiskais pienākums - nodrošināt pamatpakalpojumus īrniekam.

Arī tiesas ieskatā, kas attiecas uz SIA atsaucēm uz Satversmes tiesas spriedumu lietā 2005.-10-03 un ar to saistītajām norādēm, tad galīgais nolēmumus nav pieņemts civillietā, kuras priekšmets ir īres līguma izbeigšana. Ja Prasība tiks apmierināta, tad būtiski ir tas, ka nolēmumam nebūs atpakaļejošs spēks, tas neattieksies uz laiku, kad īrniekam netika sniegti aukstā ūdens piegādes un gružu izvešanas pakalpojumi. Turklāt, ja minētās civillietas priekšmets ir īres līguma izbeigšana, tad administratīvā pārkāpuma priekšmets ir pamatpakalpojumu nesniegšana, kas nevar tikt uzskatīti par analogiem.

Ievērojot augstāk minēto, kā arī vērtējot lietā esošos, iepriekš minētos pierādīšanas līdzekļus savstarpējā kopsakarībā, Komisijas ieskatā, SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS", kā izīrētāja, ir vainojama pārkāpuma – pamatpakalpojumu (aukstais ūdens un sadzīves atkritumu izvešana) nesniegšanā dzīvojamās telpas /adrese/, īrniecei, pie apstākļiem, kad likums nosaka pienākumu sniegt šādus pakalpojumus. Veiktais pārkāpums atbilst 2016.gada 2.decembra administratīvā pārkāpuma protokolā CB Nr.025509 noteiktajai kvalifikācijai.

Par pārkāpumu, kurš kvalificēts pēc LAPK $150.^3$panta, juridiskām personām uzliek naudas sodu līdz četrpadsmit tūkstoš euro.

Uzliekot sodu, saskaņā ar LAPK 32.panta otro daļu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Viena no cilvēka pamattiesībām ir tiesības uz labvēlīgu dzīves vidi. Arī tiesas ieskatā aukstā ūdens padeves pieejamība ir nepieciešama cilvēka cienīgu sadzīves apstākļu pilnvērtīgai nodrošināšanai. Pie administratīvās atbildības saucamā persona, kā izīrētāja nav izrādījusi ne iniciatīvu, ne interesi par pamatpakalpojumu (aukstā ūdens un sadzīves atkritumu izvešana) sniegšanu. No lietā esošajiem materiāliem neizriet, ka būtu pastāvējuši objektīvi šķēršļi, kas dzīvojamās mājas īpašniekam un izīrētājam vienā personā liegtu veikt pamatpakalpojumu (aukstā ūdens un sadzīves atkritumu izvešana) pienācīgu sniegšanu īrniecei.

Tiesa minēto pakalpojumu nesniegšanu vērtē kā patvarību pirms likumīga pamata iestāšanās.

Lietā nav dokumentu, kas ļautu veikt secinājumus par pie administratīvās atbildības saucamās personas mantisko stāvokli, izņemot 2016.gada 15.oktobra Izziņu no LR Uzņēmumu reģistra, kas apliecina, ka SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS" nav aktuāls maksātnespējas process.

Lietā nav konstatēti ne atbildību mīkstinoši, ne pastiprinoši apstākļi.

Izskatāmā pārkāpuma soda sankcija paredzēts naudas sods juridiskajām personām līdz četrpadsmit tūkstošiem euro.

Ievērojot izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu, vainas formu un pakāpi, aizskarto tiesību apjomu, SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS "pamatoti un atbilstoši ir piemērots naudas sods 2000 euro, kas ir tuvāk soda sankcijas zemākajai robežai un nepārsniedz pusi no maksimāli noteiktā administratīvā soda apmēra.

Saskaņā ar APK 289.[15] panta piekto daļu, nolēmumu, kas pieņemts rakstveida procesā, nosūta administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem.

Vadoties no teiktā un saskaņā ar Latvijas APK 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu, 289.[13] pantu,

tiesa

n o s p r i e d a :

Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 24.janvāra lēmumu Nr.D57-AK-17-4-26 administratīvā pārkāpuma lietā atstāt negrozītu, bet SIA "KURZEMES NAMU APSAIMNIEKOTĀJS", reģ.Nr.42103066916, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese: M.Jansone